75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 200. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 26-го ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1968 No. 200. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 25 жовтня, 1968

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ПІДПИСАВ ЗАКОН, згідно з яким поширюється федеральну допомогу тим ветеранам, які хочуть продовжувати студії після відбуття військової служби. Під час церемонії підписування цього закону Президент заявив, що новий закон запевняє військовим ветеранам чотирилітні студії в коледжі, коли вони вислужили два роки у збройних силах країни. Старий закон ґарантував місяць студій за кожний місяць військової служби, а новий закон дає два місяці студій за кожний місяць військової служби. Також вдови по ветеранах, що згинули під час військової служби, та дружини на 100 відсотків нездібних до праці ветеранів, дістають підмогу на студії. Місячна підмога виносить від 130 до 175 дол. місячно, залежно від родинного стану.

У ВЕРЕСНІ Ц. Р. ЗАПАСИ ЗОЛОТА у ЗСА збільшилися на 74 мільйони дол. і становили при кінці минулого місяця 10.75 більйона дол. В повищій сумі 388 мільйонів дол. становили стабілізаційний фонд. Вересень був другим місяцем, в якому збільшилися запаси золота. З достовірних кол повідомляють, що це Франція у вересні знов продала Америці золото. В червні вона продала була ЗСА 220 мільйонів дол. золота. Франція потребує американських долярів, щоб ними підтримувати вартість свого франка на закордонних біржах. В липні ц. р. уряди закордонних держав мали 12,609,000,000 дол., за які могли б викупити все американське золото.

СКИНЕНИЙ ПАНАМСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ д-р Арнульфо Аріяс після одноденного замешкання в будинку панамської амбасади у Вашинґтоні, Д. К., залишив цей будинок та перейшов мешкати до недалекого готелю. Прихильники військової хунти в Панамі, які скинули д-ра Аріяса, перейняли будинок амбасади під свій заряд та перемінили всі ключі, які змінив був д-р Аріяс. Д-р Аріяс заявив, що він тільки символічно маніфестував своє становище. Він старатиметься про те, щоб Організація Американських Держав виступила проти військової хунти.

В ЛИСТОПАДІ ЦЬОГО РОКУ ПОЯВИТЬСЯ книжка Джіма Бішопа під заголовком „День, в якому застрелено Кеннеді". Дружина покійного президента Джана Ф. Кеннеді просила автора цього твору, щоб не писав цієї книжки. Але він її не послухав і написав, і тепер видає свою працю окремою книжкою, і сконденсована частина цього твору появиться в листопадовому числі відомого місячника „Ди Лейдіс Говм Джорнел", яке є вже в руках читачів. Два роки тому пані Кеннеді, тепер пані Онассіс, писала авторові, щоб не писав цього твору, бо її та її дітям було б прикро читати рекляму з таким заголовком. Автор не послухав дружини покійного і видав книжку.

У СВІТІ

ЄГИПЕТ ЗВЕРНУВСЯ ДО ҐУННАРА ЯРРІНҐА з просьбою, щоб той дістав від Ізраїлю виразну відповідь, чи Ізраїль готов евакуювати зайняті ним арабські землі, та як Ізраїль уявляє собі нові кордони, про які постійно говорить. Ґуннар Яррінґ — це офіційний посередник від Об'єднаних Націй для ізраїльсько - арабського конфлікту. Для арабів найважливіша річ — звільнення арабських, окупованих Ізраїлем, земель, а для Ізраїлю — відмова арабів від войовничої позиції та ґарантія безпеки на майбутнє.

В ЄГИПТІ НАСТАЛА велика радість, коли офіційно повідомлено, що в сутичці з ізраїльськими джетами над Суезьким каналом — збито два ізраїльські літаки. Ізраїль рішуче заперечив ту вістку.

З ВІДНЯ ПРИБУДУТЬ ДО ЗСА під кінець цього тижня перших 160-170 чеських втікачів. Загалом рахують, що в цьому році буде ще 4.500 втікачів із Чехо - Словаччини, а в наступному році коло 10.500. В перших 9-ох місяцях ц. р. Міжурядовий Комітет для европейської міґрації в Женеві подбав за транспорт для 1.200 втікачів із Польщі і 1.100 із Мадярщини. 862 альбанці переселились до сусідньої Італії. 1.400 жидів виїхали до Ізраїлю та 7.000 втікачів із Куби прибули до ЗСА.

СОВЄТСЬКИЙ УРЯД І КОМПАРТІЯ СТАРАЮТЬСЯ всіма способами, шантажем і обіцянками, здобути від різних груп совєтських громадян, особливо інтелектуалів, публічні заяви з висловами солідарности з інвазією військ СССР до ЧССР. Їм удалося дістати таку заяву від 39-ох московських письменників, але три відмовилися: Александер Твардовский, Константин Сімонов і Леонід Леонов.

9 АРАБСЬКИХ СУЛТАНІВ ПОГОДИЛИСЯ, що треба створити спільну армію їхніх маленьких державок-султанатів над Перською затокою на Арабському півострові. Зате вони не могли ще погодитися, яке місто обрати на столицю тієї їхньої конфедерації. Вони примушені об'єднати свої сили й мастки з уваги на спільну загрозу, яка настала для них після того, як Британія перестала боронити південну частину Арабського півострова.

ПОМЕРЛА СВ. П. ДАРІЯ ШАРАНЕВИЧ, ДРУЖИНА ПАРОХА ОБУРН

В останній хвилині одержано сумну вістку, що в Обурн, Н. И., померла в четвер, 24-го жовтня, св. п. Дарія з Мохнацьких Шараневич, дружина тамошнього українського католицького пароха всч. о. Омеляна Шараневича. Панахида за спокій душі Покійної в п'ятницю, 25-го жовтня, о год. 8-ій вечора в похоронному заведенні Ковальчика в Обурн, заупокійна Служба Божа в суботу, 26-го жовтня, о год. 11-ій перед полуднем, в місцевій українській католицькій церкві, після чого тіло Покійної буде перевезене до Ню Йорку до похоронного заведення Петра Яреми, де в неділю, 27-го жовтня о год. 8-ій вечора буде відправлена панахида. Похорон в понеділок о год. 9-ій рано з похоронного заведення Петра Яреми до церкви св. Юра й опісля на цвинтар.

ПОМЕРЛА СВ. П. ВОЛОДИСЛАВА ВОЛЯ ХОМИЩАК

Сиракюзи, Н. И. — Цієї суботи, 26-го жовтня о год. 9.30 рано тут з похоронного заведення Петра Мацька при 1609 Вест Дженесі вулиця до української католицької церкви св. Івана Хрестителя та опісля на український католицький цвинтар відбудеться похорон св. п. **Володислави Волі з Шарих Хомищак**, яка померла у вівторок, 22-го жовтня на 42-му році життя після важкої недуги.

Президент Джансон плянує зорганізувати комісію для студій над реформою президентури

Вашинґтон. — З Білого Дому повідомляють, що президент Джансон хоче в найближчому часі покликати до життя окрему комісію, яка впродовж довшого часу зайнялася б студіями над реформою президентури. За два-три тижні співпрацівники Президента мають предложити йому плян праці для цієї комісії. Досі невідомо подробиць про організації цієї комісії. Відомо тільки це, що президент Джансон хотів би, щоб до комісії належали фахівці, такі як професор історик Джеймс Мек Ґреґор Бирнс, який видав промови Президента, секретар оборони Кларк М. Кліффорд або колишній секретар оборони Роберт Мек Намара. В студіях мали б бути вияснені такі справи, як вибір президента, організація штабу співробітників в Білому Домі та інших високих федеральних працівників, і відношення Президента до Конґресу.

Джансон заповідає участь у виборчій кампанії

Вашинґтон. — 24-го жовтня президент Джансон заявив на пресовій конференції в Білому Домі, що він бере тільки обмежену участь у виборчій кампанії. В неділю 27-го жовтня о год. 7:35 увечері він промовлятиме через радіо СіБіЕс, а тиждень пізніше в неділю 3-го листопада о год. 8:30 він виступить в телевізії. Президент виявив, що, можливо, він обидві ці промови виголосить в Білому Домі і ці його виступи будуть зарекордовані та пізніше передавані через радіо й телевізію. Президент заявив, що він, можливо, виголосить ще й інші промови в рямках виборчої кампанії, але про це він повідомить своєчасно журналістів, щоб вони могли виконати свою інформаційну службу. Президент відповів на запити журналіста, що він не плянує тепер жадної подорожі за кордон, хоч про це ходять різні чутки.

Ніксон обіцяє збільшити збройні сили ЗСА, Гомфрі вірить в перемогу; тисячі демонструють проти Воллеса

Газлетон, Па. — 24 жовтня республіканський кандидат на президента Ніксон вів виборчу кампанію в Пенсилвенії, де заявив, що як стане президентом цієї країни, то буде старатися привернути військову перевагу ЗСА, яка була за президентури Айзенгавера, і яку зменшили демократичні уряди Кеннеді й Джансона. Ніксон казав, що демократи гадають, що коли існує рівновага між збройними силами ЗСА та СССР — то буде запевнений мир у світі. Ніксон гадай, що паритету у збросніі з таким противником, як СССР, замало, бо тоді кожної хвилини противник цієї країни може дійти до переваги і загрозити не тільки ЗСА, але й цілому вільному світові. ЗСА мусять мати збройну перевагу над СССР — казав Ніксон.

Демократичний кандидат на президента Гомфрі промовляв в Лос Анджелесі та в кількох інших місцевостях, де висловлював свою віру в перемогу 5-го листопада. Він сказав: „Гадаю, що ми вже маємо!" Присутні журналісти, пишуть про це, що повища заява віце-президента є висловом його ж таки ентузіязму, бо в невеликому числі слухачів не видко було захвату. Ентузіязм Гомфрі базувався на інформаціях його каліфорнійських прихильників, які повідомили його про підтримку демократів в стейті Каліфорнія, які давніше були роз'єднані.

Кандидат Незалежної Партії Джордж Воллес промовляв в Ню Йорку до 16,000 осіб в Медізон Сквер Гардені, куди продерлися були 100 його противників, які демонстрували проти нього. Довкола будинку зібралися тисячі противників Воллеса, і 3,000 поліцистів із трудом втримували порядок. Під час демонстрації заарештовано 25 осіб, були поранені між демонстрантами й поліцистами.

Д-р Ол. Сас-Яворський активно піддержує кандидатуру Воллеса

Джерзі Сиmake. — В четвер, 24 жовтня, до „Свободи" завітав відомий наш громадянин-професіоналіст д-р Олександер Сас-Яворський з Луїзіяни, який в минулому вславився зокрема своїм феноменальним знанням історії Америки під час своїх виступів на телевізійній програмі „Запитів, що варта $60,000". Ціль його відвідин — причинитись до популяризації між громадянами українського роду президентського кандидата з Незалежної Партії, губернатора Джорджа Воллеса. Д-р Сас-Яворський вважає, що кандидат Джордж Воллес, якщо буде обраним на президента, причиниться більше до справи визволення поневолених народів, ніж будь-який з інших теперішних кандидатів.

Розмови ЗСА з Північним В'єтнамом продовжуються — покищо без успіху

Вашинґтон. — Північний В'єтнам не дав ще відповіді на останні американські мирові пропозиції і в переговорах між ЗСА й Північним В'єтнамом нема „перелому": такий головний зміст заяви президента Джансона на його пресовій конференції, яку він несподівано перевів у Білому Домі у четвер 25 ц. м. Однак Президент не виключив прихильної відповіді північно-в'єтнамських комуністів і не хотів нічого виявити з засекречених контактів ЗСА й Північного В'єтнаму. Також голова північно в'єтнамської делеґації на Паризькій конференції, Хуан Туї, заявив, що „є багато сприятливих нагод" у теперішній ситуації для припинення Америкою всіх налетів проти Північного В'єтнаму, але не захотів ближче розвинути ту думку. Щодо воєнної ситуації у В'єтнамі, то Президент ствердив, що в минулому тижні згинуло там тільки 100 американських вояків, коли в тому самому часі згинули 1 243 ворожі вояки, та коло 200 південно-в'єтнамських. Президент відмовився назвати „затишшям" ситуацію, в якій півтори тисячі осіб гине в одному тижні. Але він прославляв попереднього команданта військ ЗСА у В'єтнамі генерала Вілліяма Вестморленда і теперішнього команданта — генерала Абрамса. З інших міжнародних справ, що їх заторкнено на тій пресовій конференції, — Президент признав тільки, що в нарадах з совєтським міністром закордонних справ Громиком порушено проблеми Близького Сходу, В'єтнаму, роззброєння і Европейського Сходу.

Совєтські війська частинно залишають Чехо-Словаччину

Москва. — Орган совєтської армії „Красная Звєзда" у Москві подає опис „надзвичайно сердечного" привітання, яке зустріло совєтських вояків в Калінінграді, колишньому німецькому Кеніґсберґу ,як вони прибули туди, вертаючись з Чехо-Словаччини. Щоб дістатись до Калінграду з ЧССР — треба переїхати всю Польщу і скрізь, твердить совєтська газета, совєтські вояки стрічались з виявами надзвичайної симпатії — у що можна глибоко сумніватися, знаючи настрої поляків супроти большевиків. Совєтських вояків вітали з транспарентами: „Ви виконали свій міжнародний обов'язок" і те саме підкреслив у своїй промові до совєтського війська якийсь місцевий большевицький кацик Ніколай Коновалов, який повторяв теревені про внеможливлення совєтськими вояками „змови реакціонерів" в ЧССР. У відповіді йому речник того совєтського військового з'єднання запевняв, що совєтські вояки завжди готові боронити й закріплювати „соціялістичні успіхи". Але водночас совєтська й підпорядкована Москві східньо-німецька комуністична преса продовжують атаки проти чесько-словацького проводу. „Нойє Дойчлянд" надрукувало звернення якихсь 31 чехів з критикою теперішніх проводирів ЧССР, з приміткою, що чеські газети відмовилися надрукувати той документ. Московська „Правда" друкує протичеські заяви різних міжнародних комуністів. Скріплюється переконання, що большевики впертозмагають до того, щоби відсунути від влади Александра Дубчека і його найближчих співробітників, творців демократизаційного курсу політики в ЧССР.

Український Американський Клюб в Рочестері вшанував своїх діячів

Рочестер, Н.И. — В суботу, 12-го жовтня, як Америка святкувала спеціяльним Днем свого відкривця Колюмбуса, місцевий Український Американський Клюб вшанував шість десятків відповідальних постах найбільше причинилися до його росту і розвитку. З цієї нагоди в приміщеннях Клюбу відбувся бенкет, майстром церемонії якого був колишній головний радний УНСоюзу, Василь Гузар. Бенкет започаткував молитвою впреп. о. монс. Бабак, місцевий український католицький парох, який опісля ще виголосив коротке слово. Привітання виголосив президент Клюбу Петро Дік, після чого промовляв один із тих своїх діячів, які за 37 рр. існування Клюбу на різних найбільш заслужених для громади діячів - піонерів, Константин Шевчук. Головним промовцем на бенкеті був головний касир УНСоюзу дир. Петро Пуцило. Після звіту секретаря Клюбу Василя Поповича, дир. Петро Пуцило вручив почесні грамоти президентові Клюбу Петрові Дікові за 26 років служби і Василеві Гузареві за 19 років служби. Опісля п. Гузар передав 57 відзначень для інших заслужених діячів. Окремо вшановано 10 тих діячів, що померли. Офіціяльну частину бенкету закінчив молитвою впреп. о. монс. Бабак. Після того була забава при „правдиво лемківській" оркестрі (цимбали, скрипка і бас) під проводом Миколи Онуфрика.

„НЕВИДИМІ СТИГМАТИ", БІОГРАФІЧНА ПРАЦЯ МІЛЕНИ РУДНИЦЬКОЇ ПРО ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА КИР ЙОСИФА, ВИЙДЕ СТАРАННЯМ КОМІТЕТУ ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКЦ

Джерзі Ситі. — Пані Мілена Рудницька, відома діячка і авторка, написала нову велику працю: „Невидимі стигмати", яка вийде друком старанням Комітету за за патріярхальний устрій Української Католицької Церкви. Книга матиме понад 400 сторін друку та понад 100 ілюстрацій і її змістом є життя первоієрарха Української Католицької Церкви, її Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого. Книга має п'ять головних розділів: 1. „З большевицької каторги до Ватиканського палацу," 2. „Погляд на минуле", 3. „Первоієрарх серед своєї пастви". 4. „За славу Української Церкви! За єдність усіх християн". 5. „Божа рука в долі Митрополита". Книжка вже складається в друкарні „Логос" у Мюнхені. Справа приспішеної публікації, та якнайбільшого поширення цієї великої книги була предметом нарад, що їх мали представники її видавця, Комітету за патріярхальний устрій Української Католицької Церкви пп. інж. Степан Процик та ред. Євген Зиблікевич з Філядельфії і репрезентантом в-ва „Свобода" ред. А. Драганом минулого понеділка, 21-го жовтня, в приміщеннях „Свободи".

Інж. Степан Процик і ред. Євген Зиблікевич під час відвідин в ред. „Свободи".

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ ГОТУЮТЬСЯ ВІДЗНАЧИТИ ДЕНЬ ПЕРШОГО ЛИСТОПАДА У ЙОГО 50-ЛІТТЯ

50-ліття Л и с т опадового Зриву, коли над ратушею княжого Львова замаяв український національний прапор, готуються святково відзначити в багатьох українських громадах. Крайовий Ювілейний Комітет на ЗСА видав для відзначення Листопадового Чину та створення Української Галицької Армії пам'ятний жетон-відзнаку, який буде розповсюджуватись в ціні по 25 центів. Дохід з тих жетонів призначений на ювілейний дар Українському Воєнному Інвалідові. Святкування відбудуться, як дотепер відомо, у таких громадах:

НЮ ЙОРК

У суботу 2 листопада о 7-ій год. вечора, у великій залі Українського Народного Дому на 2-ій авеню, — Зустріч українських вояків усіх формацій з українським громадянством, зі спільною трапезою та виставкою історичних видань і образів. Наступного дня, в неділю о 12-ій год. дня, в церкві св. Юра Торжественне Богослуження з Панахидою, а о 6ій вечора в „Фешен Інституті" на 24 вулиці — Ювілейна Академія з Апелем Поляглих і мистецькою програмою.

„З'їзд Листопадівців" відбудеться у п'ятницю 1-го листопада в залі Українського Інституту Америки в Ню Йорку. На з'їзд запрошується активних учасників Листопадового Зриву та громадянство, вступ 5 дол. У програмі доповідь ,виставка образів Кучмака, спогади, мистецька частина і вкінці перекуска.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па.

Для відзначення 50-ліття Першого Листопада Пластова Станиця проведе Пластовий Марш: у неділю 3 листопада для пластового новацтва, а в неділю 10 листопада — для пластового юнацтва. Старше громадянство відзначить Листопадовий Чин святковим бенкетом 9-го листопада, в залі св. Йосафата на Френкфорді, з участю учасників Визвольних Змагань, членів УПА та членів І УД УНА і представників усіх громадських організацій та загалу громадянства. Для проведення святкувань вибрано окремий Громадський Комітет.

БРУКЛИН, Н. Й.

У четвер 31 жовтня в церкві св. Духа на півн. Бруклину буде відслужена Торжественна Панахида у 50-ту річницю Листопадового Зриву, за всіх поляглих за волю України. Початок о 7.30 вечора. Проповідуватиме о. Николай Вояковський, місцевий парох — УСС, старшина УГА і Армії УНР.

СИРАКЮЗИ, Н.Й.

На неділю 27 жовтня заплянoване в Сиракюзах відзначення 50-ліття Листопадового Зриву та 25-ліття створення Першої Української Дивізії УНА. Крім доповіді учасника Визвольних Змагань д-ра Івана Падюка, відбудеться великий концерт силами гостей з Дітройту — Капелі Бандуристок СУМА під керівництвом П. Потапенка. Декілька поезій рецитуватиме відомий актор Євген Курило. Відділ УККА в Сиракюзах закликає громадянство не лише того міста, а й Ютики, Авборну та Бінґемптону взяти участь у святкуваннях.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Місцевий Відділ УККА в співпраці з українськими Комбатантськими Організаціями влаштовує в суботу 2 листопада Святкову Академію для відзначення 50-річчя проголошення Західньо-української Народної Республіки і 50-річчя створення УГА. Головний доповідач — ред. Іван Кедрин з Ню Йорку. У мистецькій частині свята між ін. виконавцями виступить оперова співачка Галина Андреадіс, також місцевий хор під дириґуванням М. Палидовича. У неділю в обох українських церквах будуть відправлені Служби Божі в наміренні українського народу і Панахиди по впавших Воїнах УГА.

Український Народний Дім в Джерзі Ситі відзначає 50-річчя

Джерзі Ситі. — З кінцем цього тижня місцева Українська Громада врочисто відзначатиме 50-річчя свого Українського Народного Дому, в якому і довкола якого зосереджувалося в минулому та зосереджується сьогодні громадське життя в багатьох його проявах. Ювілейні святкування почнуться Службою Божою за здоров'я всіх членів Дому, що буде відправлена вже в суботу, 26-го жовтня, в каплиці св. Петра і Павла. В неділю, 27-го жовтня, після співаної Служби Божої о год. 10-ій перед полуднем, буде відправлена панахида за спокій душ померлих членів Дому. Того ж дня, в неділю 27-го жовтня о год. 3-ій по полудні у великій залі Дому відбудеться Ювілейний Бенкет, що його відкриє молитвою місцевий парох і декан Ню Джерзі впреп. о. Антін Борса. Майстром церемонії буде один з найбільш заслужених діячів та справжній опікун місцевої Громади і зокрема Народного Дому, суддя Марсел Ваґнер. Ювілейну промову виголосить головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір. У мистецькій частині програми виступлять солістка Іванна Кононів, місцеві бандуристи під проводом Романа Левицького та місцеві танцюристи під керівництвом Романа Петріни. Головою Народного Дому є відомий місцевий діяч Антін Шаран, а Ювілейний Комітет працює під проводом Василя Гели. З нагоди цього ювілею видано відповідну ювілейну книжку.

Українець з Америки заарештований в Києві

У вересні цього року в Києві заарештовано 58-літнього Андрій Літовку з Клівленду, який відвідував Україну разом з групою інших туристів. Заарештовано його на десятий день перебування в Совєтському Союзі, після приїзду цієї групи туристів зі Львова до Києва. Заарештований має в Клівленді дружину і дочку. Тому, що арешт українця з Америки під час туристичних відвідин в Україні найживіше інтересує всіх українців в цій та інших країнах на американському континенті, „Свобода" вживає всіх необхідних заходів, щоб справу цього арешту до основ перевірити і про неї детально поінформувати своїх читачів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Не комунізм, а імперіялізм

Колишній найближчий співробітник Йосипа Тіта ще з часів сербської комуністичної партизанки проти гітлерівських окупантів, пізніше віце - президент Югославії, Мілован Джілас тільки тому наразив собі того свого приятеля і пересидів 9 років у в'язниці, що в „Новій клясі" і в „Розмовах із Сталіном" надто щиро писав про негативні явища комунізму і, зокрема, одверто висловлювався про звироднілий феномен, званий большевизмом. Тітові була невигідною щирість Джіласа, коли за Хрущова прийшло „замирення" між Москвою і Београдом. Совєтський Союз неначе примирився із тією дещо здемократизованою формою югославського комунізму — головно в церковній і економічній ділянках, — що її ще недавно таврував, як ревізіонізм, себто смертельний гріх в очах ортодоксальних комуністів. Коли ж комуністичний Китай почав таврувати також Москву, як „ревізіоністичну", то СССР і Югославія стали неначе на одну дошку. Сам Тіто кількакратно давав пізнати, що коли б прийшло до війни між Заходом і Совєтським Союзом, то Югославія не зможе залишитись „невтральною", і спільність комуністичної ідеології примусить її виступити по стороні СССР. Правда, пам'ятаючи дискримінацію, що її Югославія зазнала за Сталіна в 1948 р., Тіто принципово противився скликанню до Москви представників усіх компартій світу для „засудження" Китаю.

Ситуація радикально змінилась, коли несподівано, всупереч „приязним порадам" Тіта й одвертим маніфестаціям його прихильности демократизаційному зворотові в політиці чеської компартії від січня ц. р., Совєти й слухняні їм чотири сателітні держави вмаршували своїми збройними силами до Чехо - Словаччини. Змобілізування проти маленької і безборонної Чехо - Словаччини півмільйонової армії із тисячами танків та двома тисячами бомбовиків, а після того зосередження великої совєтської армії в Буковині й Басарабії і погрози на сторінках болгарської преси під диктатом з Москви — створили реальну можливість збройної інвазії Совєтів — проти Югославії. Тіто провів таємну мобілізацію регулярної югославської армії і почав, як досвідчений підпільник, підготовляти партизанку.

Мілован Джілас уже не потребує критися із своїми антисовєтськими поглядами. Хоч йому забороняли друкувати в англійській та італійській пресі антисовєтські статті, ніхто ніколи не заперечував, що є він першорядним знавцем історії комунізму і відносин у Совєтському Союзі. Тепер, за дозволом Тіта, Мілован Джілас опинився в З'єднаних Стейтах, прийнявши запрошення кількох американських коледжів і університетів, між ними Принстонського університету, виступити з циклом лекцій. У лондонському „Таймсі" появилися його дві статті на тему совєтської інвазії в Чехо - Словаччині. Джілас рішуче заперечує, начебто ця інвазія була наслідком „сварні в комуністичній родині" і наслідком остраху кремлівських володарів, що лібералізація відносин в Чехо - Словаччині „заразить" інші сателітні країни та „самостійні" республіки СССР. Джілас твердить те саме, що твердили ввесь час українські політики й публіцисти: що за вивіскою комунізму криється насправді давній російський імперіялізм.

„Совєтським Союзом, — пише Джілас, — не правлять тепер, як за часів Сталіна, облудні й заскорузлі догматисти, ані, як за часів Хрущова, баламутні, але відважні реформатори, але — позбавлені уяви сірі люди з партійного апарату, для яких ідеологія й ідеї є тільки засобами для натиску, є тільки зброєю у грі обману й експансії". І тому Джілас переконаний, що на Чехо - Словаччині не скінчиться. Він передбачає, що черговою країною, проти якої звернеться імперіялістичний гін Москви, буде Румунія, а за нею Югославія. „Підбої є тепер найбільш життьовим засобом для врятування й збільшення сили країни і партії, що стали приватною власністю найтемнішої й найбільш безскрупульної банди". „Окупація Чехо - Словаччини є новим видом агресії в умовах, коли Об'єднані Нації, міжнародний закон і порядок лежать в руїнах. Експансія Совєтського Союзу не припиниться, аж поки її не припинять. Агресивна деспотична партія бюрократів шанує тільки силу . . ."

Український нарід, який впав першою жертвою московсько - большевицької агресії, віддавна знає цю правду. Нестримна у своїй імперіялістичній агресії Москва найбільше причиниться до того, що Захід — хоч і отягаючись і з найбільшою неохотою — буде примушений поставити греблю тому імперіялізмові.

АГРЕСІЯ І ОБОРОНА

(1)

Мюнхен. — Випадкова зустріч у каварні Мюнхену. За сусіднім столом стиха розмовляють люди не німецькою мовою. Прислухаюсь — мова чеська. Глянув на сусідів — сивоголовий пан з добре знайомим обличчям. Невже це мій давній приятель з Праги? Чую голос: так, це він! Бо голос людини найдовше „консервується", не піддається змінам. Не можу спокійно сидіти, підходжу до сусіднього столу і кажу: Nazdar!

Сивоволосий Ян (так назву його) мене відразу пізнав і обняв. З ним два юнаки — у віці 18-20 років. Представляє мені своїх синів. Старший — Ян, молодший — Вацлав. Батько очима зрозумів моє питання: його дружина вмерла в Празі.

Він виїхав ще перед 21 серпня 1968 р. з синами на Захід побачити світу. Окупація Чехо - Словаччини „братніми арміями" примусила його задержатись на деякий час в Югославії, Австрії, Західній Німеччині. Він з синами мав надію, що „нормалізація", накинута Чехо - Словаччині Москвою, не буде така ганебно-брутальна.

Хотів вертатися в рідний край, бо знає, що хліб вигнання гіркий. Але тепер бачить, що Москва зробила з Чехо - Словаччини свій „протекторат" і буде „промивати мозки" молодому поколінню своїми „доктринами". Йому жаль віддати своїх хлопців на поталу окупантам. Проти насильства такої переваги мала країна нічого не вдіє. Як шашелі будуть точити окупанти живе дерево поневоленої нації. Вони вноситимуть розклад у народні маси і виховуватимуть послушних квіслінгів-кадарів, щоб скинути непокірних свобод та дубчеків і посадити на їх місце своїх прислужників.

Не буду переказувати нашої розмови, було про що говорити і що згадувати. Мав мій приятель при собі деякі видання чеською мовою, які він одержав із Чехо - Словаччини після окупації. Позичив мені на кілька днів.

Перечитую і бачу, що уряд Чехо - Словаччини не мав ілюзій щодо намірів „братніх партій" супроти ліберального режиму в Празі й Братиславі. Сподіваючись найгіршого, чехи й словаки влаштували недоступні для агресорів радіовисильні та друкарні.

Читаю п р опагандивний листок „Сучасник" — орган „групи культурних працівників і молодої генерації". Видано на сьомий день окупації, у вівторок 27 серпня. „Сучасник" — видання на мімеографі — пише, що в Чехо - Словаччині гуде „похоронний дзвін над дружбою, розстріляною і затоптаною танками держав Варшавського пакту". „Гострий звук сирен глибоко врізається в пам'ять, в нашу совість і певно також в сумління окупантських вояків. Мабуть, вони вже зрозуміли, що наша зброя не вбиває невинних, але ранить людську совість і душу, якщо її вояк має"...

Про рівень московської пропаганди „Сучасник" пише: „Щоб доказати оправданість своєї незаконної агресії, вони здібні до всякого бруду. Протягом 7 днів ми вже чули стільки абсурдних брехень і напівправд, що перед ними засоромилась би і сумнопрославлена пропаганда Геббельса, як школяр перед досвідченим учителем. Так неначе вони укладали підручник: „Як себе дискредитувати перед цілим світом". „Проголошують, мовляв, наша робітнича кляса вітає „союзницькі війська" квітами, а в дійсності ця кляса зустрічає їх раптом народженою н е н авистю... поширюють ф о т о графії знайденої зброї контрреволюціонерів, коли то є зброя з пограбованих складів народної міліції".

Далі „Сучасник" пише про віроломство російського комуністичного уряду:

Цей уряд — „порушив своєю агресією щонайменше сім міжнародних договорів. Він мусить відповідати перед міжнародним судом як убивник наших людей... Не тільки людина, але кожний камінь буде тут ненавидіти окупанта. Культурою, життьовим рівнем і розумінням демократії перед приходом сталінських метод ми завжди відрізнялися. Тільки протягом останніх 20 років, під „опікою" великопанського учителя і союзника „навіки", ми почали семимильними кроками, в ім'я „щасливого завтра", наближатися до їхнього рівня. Ідучи за їхніми методами, ми довели до руїни людські зв'язки, свободу і господарство... Не будемо безпечні і не спинимо нашого спротиву, поки останній солдат в „рубашці" та в інших чужих уніформах не покине нашої землі, поки російська мова буде лунати в наших лісах і містах!"

Далі „Сучасник", подавши число убитих і ранених чехословацьких громадян, жертв агресії, запитує: „Чи справді не добрі наслідки дружньої допомоги?"

Про матеріяльну шкоду, учинену „братами" в крашовській радіостації „Сучасник" пише, що вона досягала суми 75 мільйонів корон, і додає: „Варварство деяких вояків не дивує. Вистачає подивитися на їхні тварі: декотрі не тільки не вміють говорити по - російському, але не вміють навіть писати".

„Сучасник" стверджує, що солдати армії СССР були спеціяльно вибрані із занедбаних областей за Уралом: „Акти проти всіх засад людяности може виконати тільки некультурний, примітивний солдат".

„Сучасник" описує, як совєтські офіцери, „ступаючи широким кроком, який знаємо з років 1939 (тоді прийшло в Чехію військо Гітлера — П. А.) і 1945 (то було військо СССР — П. А.), контролюють прикордонні ресторани і поводяться як пани".

„Протестуємо проти незаконної діяльности совєтської амбасади! Вимагаємо негайної висилки всіх службовців амбасади з нашої республіки! Пропонуємо визнати день 21 серпня за день національного смутку навіки! Це день, коли наша батьківщина була віроломно і з-за рогу вночі атакована з тої сторони, звідки того ніхто не сподівався, своїми так званими приятелями. Цей день нехай буде пересторогою для обох наших народів!"

„Сучасник" повідомляє, що на Словаччині совєтський офіцер застрілив свого солдата, який відмовився їхати автом далі: совєтський генерал схвалив цей вчинок. „Сучасник" пояснює: „Знаємо, яка є прірва між совєтським офіцером і вояцтвом..."

В цьому „метелику" не бракує й гумору. Під заголовком „Оголошення" читаємо: „Купуємо в будь - якій кількості мотики і лопати. Поховаємо 'чехословацько-совєтську дружбу".

(Продовження буде)

П. А.

Ярослав Падох

ПІДГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО ДРУКУ ТРЕТЯ КНИГА „ПРАВНИЧОГО ВІСНИКА"

Не лише українським правникам та дослідникам українського права, але й українському загалові напевно буде цікаво й приємно довідатися, що „Правничий Вісник" не припинив своєї появи і вже закінчується підготова третьої книги цього особливого видання.

Його історія багата роками, хоч і небагата числом своїх випусків. Тридцятого серпня раннього, новоіміграційного, 1949-го року вперше на американській землі зібралися с в і ж оприбулі правники, щоб подумати над своєю організацією. 20-го листопада того самого року відбули вони перші загальні збори, а після закінчення організаційної структури, на нараді 25 вересня 1952 року схвалили видавати свій періодичний журнал.

Три роки проминули від часу заложення Товариства до започаткування видання, три дальші роки забрало збирання матеріялів до нього, а ще важче збирання фондів на його видання. І в 1955 році появилася перша книга „Правничого Вісника".

На 118 сторінках збірника вміщено 18 статтей та хроніку „Наших втрат" з предовгим списком колег-правників, практиків і науковців, які відійшли з цього світу в воєнні й післявоєнні роки. До болю велике число цих втрат, часто передчасних, спричинили большевицькі й німецькі екзекуції, в'язниці і заслання.

Перший збірник складається зі статтей 18 авторів, поміж ними покійних през. д-ра Ст. Витвицького і проф. д-ра А. Яковлева; професорів історії українського права Л. Окіншевича, В. Гришка і ін. Тематика їх відноситься до історії українського права, давнього й нового, зв'язаного з відбудовою української держави в 1917-21 роках, історії українськох правників та їх організацій на всіх українських землях та до загально - правничих питань і спогадів із правничої практики.

Друга книга „Правничого Вісника" появилася аж у 1963 році. Зате вона куди більша, як попередня, бо охоплює 256 сторінок. Як і першу книгу, її зредагувала редакційна колегія з тим, що головну частину праці виконав проф. В. Маркусь. Складається вона з 22 статтей, в тому числі восьми, присвячених 45-річчю української державности, по двох з історії українського права і з чинного права в УССР, трьох з історії української адвокатури, чотирьох з сучасного життя і діяльности українських правників та їх організацій у ЗСА і Канаді. Крім того, є там дві рецензії, спомин та невідхильний довгий шерег „Наших втрат". Автори, як раніше, правники, науковці і практики, — з усіх українських земель. Їх імена й назви їх праць такі численні, що, на жаль, не вміщаються в рямки цієї статті.

І оце через п'ять років після появи другої книги Товариство Українських Правників в ЗСА, під проводом свого невтомного й невідмінного голови д-ра Богдана Дзеровича, приступило до видання третьої книги.

Як і раніше, головні труднощі зв'язані з фінансами. До Товариства наплило вже багато статтей відомих дослідників українського права та досвідчених практиків, адвокатів і суддів, але в той же час прибуло замало фондів, щоб могти розпочати друк. Значна частина матеріялів, призначених до цієї книги, тематично пов'язана з 50-річчям відродження української держави внаслідок визвольних змагань 1917-21 років. Було б великою шкодою, якщо книжка не появилася б у цім році або бодай в цьому році не розпочався її друк.

Наші вчені, публіцисти, політики та учасники будівництва рідної державности з-перед п'ятдесяти років, без сумніву, куди серйозніше поставилися до цих великих роковин, як загал громадянства. Вони підготовили ряд незаступних праць, плеяду дуже важливих матеріялів з тієї неповторної доби, не жалуючи свого часу і труду.

Може ще перед закінченням ювілейного часу прийде зміна. Коли не в 50-річчя 22-го Січня, то може бодай на порозі 50-річчя 1-го Листопада наша громада зрозуміє величезну вагу збереження всіх цих матеріялів, між ними й тих, що їх приготовано до третьої книги „Правничого Вісника", і дасть змогу їх надрукувати. З надією на це й писано ці рядки.

Що писала „Свобода" 50 років тому

„УГРО-РУСИНИ ДОМАГАЮТЬСЯ САМОСТІЙНОСТИ"

(„Свобода" з 26 жовтня 1918 року)

„Делеґація американських угро-русинів у президента Вілсона"

„Вашинґтон, 21 жовтня. — Делеґація американської Народної Ради угро-русинів просила нині президента Вілсона, щоб він вставив в мирову програму Злучених Держав також независимість для угро - русинів. На Угорщині жиє коло 1,500.000 угро - русинів. Кількасот тисяч з них находиться в Злучених Державах. Делеґація, будучи на авдієнції у Президента, заявила, що на случай, коли би самостійність для угро - русинів була річчю неможливою, були би вдоволені, коли би їх злучити з новою державою чесько - словацькою або коли би їм надано автономію в межах держави угорської".

„В РОСІЇ: НЕОБМЕЖЕНА ВЛАСТЬ ПРОТИРЕВОЛЮЦІЙНИХ КОМІСІЙ"

„Стокгольм, 21 жовтня. — Напруження між протиреволюційними комісіями в Росії а центральними і місцевими совєтами є таке грізне, що власть протиреволюційних комісій загрожує диктатурі пролетаріяту, як це доносять останні вісті з Росії.

Петерс, голова Комісії для здавлення протиреволюції, має нині більшу власть, ніж народна рада комісарів. Навіть Николай Ленін, большевицький премієр, не був усилі уратувати людей від покарання смертю зі сторони комісії Петерса. Червоний терор, який поширився з Москви, став диковиною, над якою Ленін і другі лагідніші члени большевицького правительства, не можуть здобути контролі. Шефи протиреволюційних комісій по менших містах є так немилосерні, що обжалованим не дають навіть змоги перевести доказ своєї невинности. Вони судять і карають смертю зовсім не оглядаючись на інші державні організації. Народний комісар справедливости робив старання, що би протиреволюційні комісії підчинити під власть комісаріяту справедливости, але вони сьому оперлися.

„БУДЬМО ПРИГОТОВАНІ"

„Недалеко вже може ся хвилина, коли українська еміґрація буде масами вертати в рідні сторони. Славною на весь світ українською піснею радости, віри і надії на кращу будучність України будемо ми, вертаючі діти, витати урожайні ниви і зелені гаї, яких війна ще цілком не знищила. Нині ми вже цілим серцем і думкою є там, відки одних з нас гнала за море царська шибениця, а других австрій-

(Закінчення на стор. 4-ій)

З НАЩИХ БУДНІВ

ПРИГОДА В АВТОБУСІ

Під кінець літа вибрався я автобусом до Ганеру — прощати нашого Ека і привітати Мороза. Навпроти мене розсівся дядя середніх років, котрого я зразу взяв за представника семітської раси, та скоро виявилось, що він, либонь, грек, бо витягнув з кишені грецьку газету „Новий Елленікон" або щось подібне — і став оглядати ілюстрації. Далі впало мені в око, що, крім грецької, мій сусід тримає ще якусь газету, друковану кирилицею, що з нею, ніби, не знає, як собі порадити.

— „Македонська Трибуна", — прочитав я уголос заголовок цієї статті.

— О! — приємно здивувався сусід, — то ви розумієте, що тут надряпано? . . Бо я нічорта не второпаю! Це, бачите, поштар помішав газети — встромив у мою скриньку оцю, як ви її називаєте? . .

— Македонську, — відповів я. — Ну, це для мене не новина. Мій поштар, кажу, інколи любить притаскати китайську газету, а мою, українську, заносить китайцеві, що має в сусідстві пральню. Це речі щоденного порядку.

— А ви хто, українець? — зацікавився сусід.

— Українець.

— А може український жид? . .

— Ні, — кажу, — таки українець. Католик візантійського обряду.

Отак ми й нав'язали добросусідську розмову. Мій грек зразу подарував мені число „Македонської Трибуни", до речі — органу Македонського Патріотичного Об'єднання, братської організації на зразок Українського Народного Союзу. Ця газета виходить вже 42-ий рік в Індіянаполісі під патріотичним кличем „Македонія для македонців!" і завзято лає Тіта, приблизно так само, як „Свобода" Петра Шелеста.

Та моя пригода в автобусі в'яжеться не з македонською, а власне з грецькою газетою. В одному моменті мій сусід перервав мені студіювання „Македонської Трибуни", підсунув під ніс свій „Елленікон" і, тицьнувши пальцем на фото губернатора Мериленду, Спіро Еґню, спитав:

— Чи ви знаєте, хто цей джентлмен?

— Як же не знати, — кажу, — кандидата на віце-президента З'єднаних Стейтів?

— Не тільки те, — підсміхнувся грек. — Зраджу вам один секрет: це мій близький свояк по стороні матері, можна б сказати — вуйко. Прошу вас дуже — голосуйте на тикет Ніксона-Еґню! Якби мій вуйко вийшов віце-президентом, мені всміхається тепла посада в Вашинґтоні! А тоді, може, по протекції і вам щось перепаде. . .

— Теннерсвілл! — гукнув у цьому місці кондуктор.

— О! Це моя станція! Тут я висідаю, — скрикнув сусід, вхопив валізу і, помахавши мені на прощання грецькою газетою, вискочив з автобуса, — не назвавши свого імени, не подавши адреси, ані навіть числа телефону.

І тепер я опинився в скрутній ситуації: до кого звертатися за протекцією, коли губернатор Спіро Еґню стане віце-президентом З'єднаних Стейтів Америки? . .

І к е р

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Д-р Наталія Пазуняк

ОБОРОНА ПРАВ ЛЮДИНИ В АСПЕКТІ ІДЕОЛОГІЇ ТА ДІЇ СФУЖО

(1)

Життя нашої спільноти поза межами Батьківщини позначене певними кульмінаційними точками, що визначають собою поодинокі етапи в історії боротьби за свободу української нації. Такими подіями були обидві світові війни, що кинули в західньоевропейські й заокеанські країни хвилі української політичної еміґрації та скріпили собою ряди вже давніших українських поселень на даних теренах.

Для кожної еміґрації характерно, що у випадку, коли немає ідейних стимулів і цілеспрямованости — вона нидіє, заникає, асимілюється; коли ж її оживляють ідеали ,народжені на рідним ґрунті, вона дає нові паrости, і тоді сукупність еміграційної спільноти духово оновлюється, приймає конструктивні засоби дії і стає повновартісним чинником у боротьбі нації. Ми віримо, що саме тепер усі ми є свідками такого животворчого подуву із Рідної Землі, і ми всі входимо в новий етап життя і дії, що вимагатиме ще більших зусиль, ще більшої солідарности.

Яку ж ролю відіграє і яке становище займає в світлі цих подій українське жіноцтво? Явища сучасности коренятся в минулому і зберігають у собі, хоч може в нових формах, велику долю давніх вартостей і здобутків наших попередників. Тим саме цінніша сучасність. Тому сьогодні, коли стоїмо напередодні 20-ліття існування СФУЖО, що припадає восени цього 1968 року — варто пригадати про підґрунтя й обставини створення цієї Федерації Українських Жіночих Організацій.

Українське жіноцтво, відчуваючи суттєві потреби української нації і її вимоги, поставило свої сили на службу їй ще в самій ґенезі свого руху, в останній чверті минулого століття — чи то в Галичині під проводом Н. Кобринської, чи то в Києві під проводом Олени Доброграєвої та Олени Пчілки. Виключно феміністичні проблеми рівноправности не задовольняли. Тією загальнонаціональною настановою, і визначався український жіночий рух від самих його початків .

Цю настанову продовжували й уґрунтували незабутні Софія Русова й Зінаїда Мірна, ставлячи працю жіноцтва на послуги молодій українській державі. Цю настанову мав і Союз Українок у Львові, очолений заслуженими діячками Євгенією Макарушкою, а згодом Міленою Рудницькою і ред. О. Кисілевською, — що виховував і провадив жіночі кадри усіх верств населення в важких умовинах польської окупації.

Праця Союзу Українок мала величезне духове значення для Західньої України. Особливе значення мала вона в українських селах Галичини. Жіноцтво стало свідомим співвідповідал ь н и м чинником у н а ц і ональнім змагу.

Не відставали в своїй ідейній насназі і еміґраційні українські жіночі організації, що створились після поразки у визвольних змаганнях — Український Жіночий Союз у Відні, Жіноча Секція Українського Хліборобського Союзу в Бразилії, Союз Українок Америки, Союз Українок Канади, Організація Українок Канади, Український Золотий Хрест і створена в 1944 р. Ліга Українських Католицьких Жінок Канади. Вони всі підняли тую червону калину, не дали занидіти її юній свіжості й красі і звеселили страдальну Матір над Дніпром і Дністром. І їм, нашим піонеркам на еміґрації, належить наш низький поклін.

Та поодинокої дії організацій було замало для жіноцтва державно-думаючої нації, що залишилася без власної незалежної держави. Відчувалася вже тоді потреба об'єднуючого координаційного тіла.

Отож, на Конґресі Українського Жіноцтва в Станиславові у 1934 р. виринає ідея створення Всесвітнього Союзу Українок, що внедовзі, в 1937 р. і постає із осідком у Львові. Очолила його п. Мілена Рудницька, голова Союзу Українок в Рідним Краю.

Хоч фактичне існування цього об'єднання ,подуманого в світовому маштабі, було недовге, — тому, що вибух війни, згодом большевицька окупація, а потім німецька займанщина не дали змоги розвинутися йому в повній силі, — воно стало прецедентом для нового етапу українського жіночого руху, а саме всенаціонального, з охопленням і еміґрантських організацій.

Нові обставини життя після вибуху другої світової війни в самій Західній Україні вимагали вже нових форм, доказом чого може бути створення за німецької окупації, для рятування жертв війни — об'єднання іншого типу, Жіночої Служби Україні, що його очолили визначна діячка, педагог і письменниця п. Константина Малицька та М. Біляк.

Продовженням її була Жіноча Секція, що працювала в рямцях Українського Центрального Комітету під проводом Марти Заячківської: ця Жіноча Секція діяла в Централі і Філіях аж до другого приходу в Галичину большевиків.

Воєнні дії і повоєнна ситуація спричинила хвилю еміґрації, і тоді на руїнах старої Европи, де, здавалося, принишкло життя, почали творитися жіночі гурти. Багато нас переїхало завдяки національній солідарності наших братів і сестер в Новому Світі до Канади, Америки й Південної Америки. Почалося велике переселення ,відкривалася перспектива нової дійсности, — поселення на далеких чужих теренах, може на десятки літ. Грозило повне розпорошення сил, потопання у безодні чужонаціонального моря. До того ж і по цім і по тім боці океану відізвалася туга за знедоленою Батьківщиною і свідомість потреби дії. Почуття самооборони вимагало напруги сил і невідкладної дії. Не можна було проволікати рішучої і негайної акції, а єдиним засобом, який можна було протиставити хвилі розпорошення, виявилося організаційне об'єднання.

Статутові рямці Всесвітнього Союзу Українок не підходили для тодішніх нових умов. Треба було шукати нових форм. Головно треба було знайти зрозуміння і підтримку для об'єднання в умовах нової дійсности. Хоча не всі підтримали ці зусилля, сама ідея об'єднання зустріла щиру підтримку як від наших діячок Америки та Канади — Олени Лотоцької, Стефанії Савчук, Катерини Кравс, Євгенії Ситник, так і від діячок з Рідного Краю — сл. п. Олени Кисілевської, Ірини Павликовської, Марії Донцової, Ірини Домбчевської, Марії Біляк, Амалії Рублевої, Бляники Бачинської, Дарії Ребет та від наших сестер із Центральних Земель — Віри Шпаківської-Драч, Людмили Івченко, Олени Чехівської та Лідії Гаєвської,

(Далі буде).

ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА ТА УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ —

ПОТРІБНО: $600,000; ЗІБРАНО ДОСІ: $540,000 ВПЛИНУЛО В ОСТАННІХ ДНЯХ: $12,000 ЩЕ ПОТРІБНО: $48,000

ЧЕКИ ВИСТАВЛЯТИ НА: UKRAINIAN STUDIES CHAIR FUND, 302 WEST 13th STREET, NEW YORK, N.Y. 100014

УПРАВА Т-ВА УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ
— ВІДДІЛ НЮ ЙОРК —
— влаштовує —

КОНФЕРЕНЦІЮ-СХОДИНИ

в суботу, дня 2-го листопада 1968 р.
о год. 7-ій веч.
в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ
2 Схід 79-та вул. в Ню Йорку
на якій доповідатимуть

1. Ред. ІВАН КЕРНИЦЬКИЙ — „Листопадовий спомин"
2. Інж. ЮЛІЯН ЯСТРЕМСЬКИЙ — „Про архітектуру".

По доповідях — дискусія.
Управа Відділу сердечно просить ВШ. Членів до чисельної участи. Гостям раді. Товариська гутірка при чаю.
УПРАВА ТОВАРИСТВА

Появилася книжка, яка висвітлює ролю українського католицького духовенства в підготовці до Листопадового Зриву та в діях УГА.

о. Іван Лебедович

„ПОЛЕВІ ДУХОВНИКИ УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛИЦЬКОЇ АРМІЇ"

Сторінок 325
Ціна брошурованої книжки дол. 6.00
в твердій оправі дол. 8.00
Замовлення враз з чеком або поштовим переказом прошу слати на адресу:
DR. ROMANA NAWROCKYJ
221 East Sedgwick Street Philadelphia, Pa. 19119

Paid polit. adv.

УКРАЇНЦІ
11-го РАЙОНУ, ПОВІТУ ЕССЕКС, СТЕЙТУ НЮ ДЖЕРЗІ

ГОЛОСУЙТЕ НА
ДЖОРДЖА ВОЛЛГАВЗЕРА
(GEORGE WALLHAUSER)
НА КОНГРЕСМЕНА
З РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ ЛИСТИ

ВІН СВОЄЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПОКАЗАВ СЕБЕ ЯК ВОРОГ КОМУНІЗМУ І ПРИЯТЕЛЬ ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ, А ЗОКРЕМА НАШОГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

ВІН ГІДНО ЗДІЙСНЮВАТИМЕ В КОНГРЕСІ ЗСА ІДЕЇ

РИЧАДРА М. НІКСОНА
ЯК ПРЕЗИДЕНТА І
СПІРО Т. ЕҐНЮ
ЯК ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТА.

Оголошення заплачене Українсько-Американським Республіканським Клюбом повіту Ессекс

Paid Pol. Ad.

На новому шляху життя

Молода пара Володимир і Марія Калиновські

В суботу, 31-го серпня, в українській православній церкві Святої Тройці в Ню Йорку повінчалася і заклала нову українську родину молода пара Володимир Калиновський і Марія Вацлавик. Життьовий шлях цих дітей еміґрантів з України, які самі не бачили України, зійшовся на українській дільниці. м. Ню Йорку на давтавні, хоч обоє вони під опікою батьків мандрували впродовж двацяти років різними скитальськими дорогами.

Володимир Калиновський, який декілька років тому поступив на працю в друкарні „Свободи", а вечорами вивчає технологію електроніки в Джерзісітському Технічному Інституті, це уродженець Німеччини, та вихованець Бразилії. Володя закінчив у Бразилії народну школу і почав відвідувати середню. Там же у Бразилії вправляв він завзято футбол із своїми ровесниками і вже у віці учня середньої школи почав свою футбольну кар'єру в дружині Палмейрас у місті Понта Ґросса, стейту Парана. Приїхавши до ЗСА, Володя влаштувався на працю і вже набув знання друкарського верстальника (метранпажа) в друкарні „Свободи", але знаходить час на навчання і плянує поступити на університет, а також працює в спорті, граючи у місцевій футбольній дружині (в 1966 році був вибраний до збірної стейту Ню Джерзі).

Марійка Вацлавик народилася у місті Сан Павло в Бразилії і пізніше з цілою родиною перенеслася до міста Куритиби і там закінчила народну школу. Вже на дев'ятому році життя Марійки помер її батько і від того часу її мати Наталія дбайливо виховувала дві свої доні. В 1963 році Наталія Вацлавик приїхала з двома донями до Ню Йорку, де подбала про їх навчання. Марійка закінчила в Ню Йорку середню школу ім. Ірвінґа і після цього секретарські курси, щоб набути фахове звання. Хоч Володимир і Марійка не бачили на свої очі України, вони обоє добре володіють українською мовою і беруть участь в українському житті. Марійка ще 14-річною дівчиною у Бразилії належала до Союзу Українських Хліборобів на Портоні в Куритибі.

Повінчав молоду пару у церкві св. Тройці прот. Євген Новицький з дияконом Пушкаренком, в приявності матері молодої Наталії Вацлавик і її хресного батька Юліяна Музика, який заступав їй батька, та батьків молодого Дмитра і Анни Калиновських. Ікону держала молоденька пара Ірка Борошок і Луїз Поїзлер, а перстені друга молоденька пара Леся Крузько і Сезар Поїзлер. У шлюбному обряді, як теж пізніше у весільному прийнятті, взяли участь чотири пари дружок і дружбів: Ірка Вацлавик і Оскар Поїзлер, Ольга Лусенко і Євген Одінченко, Софія Степанченко і Павло Костів, Ірена Евин і Євген Равчак.

Після шлюбу почалося весільне прийняття в просторій залі „Ленокс Шалет", на яке прибуло близько 250 осіб рідні, приятелів і знайомих обох родин, Калиновських і Вацлавиків. Були на цьому родинному святі гості навіть з далекого Шикаґо і з Канади. Обов'язки старостів виконували з рамени молодої панство Марія і Іван Роїки, а зі сторони молодого Олександра Поїзлер і Василь Дикий.

Коли вже всі гості зайняли місця при багато заставлених столах, ввійшли на залю молоді в супроводі двох пар дітей з квітами та чотирьох пар дружок і дружб. Всі вони після короткого церемоніялу та традиційного привітання хлібом, сіллю і вином, з якими зустріли молодих старости, зайняли місця при почесному столі. Тоді найстарший дружба Оскар Поїзлер підніс перший тост за здоров'я молодої пари. Перший дружба на переміну із власником залі були майстрами церемонії на цьому весільному прийнятті, яке започатковано молитвою, що її провів прот. Євген Новицький. Під час прийняття виголосили промови з побажаннями молодим на новій дорозі життя ред. Богдан Кравців від УНСоюзу і редакції „Свободи" та Анатоль Домарацький, технічний керівник друкарні „Свободи" в імені найближчих співробітників молодого. Вкінці весілля, як і годиться, відбулася забава з танцями при звуках української джезової оркестри „Темпо".

Після шлюбу і весілля вибралася пара Калиновських у пошлюбну подорож на Дівочі Острови. **В. С.**

ДІЯЛОГ З МОДЕРНОЮ ЛЮДИНОЮ

це коментар релігійного характеру про події наших днів. Це наче читати газету, чи слухати радіопрограму, яких в нас мало. Чому діялог? Бо Ви можете зразу відповісти, коли тільки бажаєте. Це телефонопередача.

Програма на тиждень 26 жовтня — 2 листопада:
Субота: Енцикліка про контролю уродин чи кий в муравлиську?
Неділя: Пані Кеннеді виходить замуж.
Понеділок: Про дівчину Марусю.
Вівторок: Угнетання католиків в Ірляндії.
Середа: Маніфест розчарованого комуніста.
Четвер: Ще раз про чорну революцію в Америці.
П'ятниця: Похорони мертвого Бога? (Дурійка під мікроскопом).
Субота: Навіть Замбрія, тільки не Україна.

Тільки подзвоніть на число: (212) 479-4433

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, ІНК.
— Відділ у Філядельфії —
Субота, 26 жовтня 1968 р.
год. 4.00 по пол.
Заля Українського Горожанського Клюбу
847 Н. Френклін

31-ий РІЧНИЙ ВИСТУП УЧНІВ

ВИСТУПАЮТЬ УЧНІ: Розпутько Л., Гаврась С., Головецький Б., Лещишин І., Шуст Т., Лоцуняк В., Стеценко О., Гаврась Ю., Чижович Х., Турченок О., Петрович Г., Турченок Н., Шуст Х., Кузьма О., Чижович І., Гайдук Х., Слободян М., Кривуша Л., Михалюк А., Варвара Д., Чайківський Б., Оранська К., Ковальчук Н., Мірчук І., Процик Р., Куземська М., Коморовська Я., Куземська О.

КЛЯСИ ВЧИТЕЛІВ: Л. Бульби, А. Жилавої, Н. Котович, А. Лисенко, Ю. Оранського, Б. Перфецького, Н. Слободян.

ФОРТЕПІЯНОВИЙ СУПРОВІД:
Л. Бульба, Б. Перфецький

Рояль фірми „Стайнвей", власність УМІ.
Вступ за програмками.

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ — МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ
140-142 Друга Евеню, Ню Йорк, Н.Й. 10003
при співучасти
КРАЙОВОГО ЮВІЛЕЙНОГО КОМІТЕТУ 50-РІЧЧЯ ЛИСТОПАДОВОГО ЧИНУ І СТВОРЕННЯ УГА з осідком в НЮ ЙОРКУ
— влаштовують —

в неділю, 3-го листопада 1968 року, в год. 6-ій веч.
в залі ФЕШЕН ІНСТИТУТУ — 255 West 24th Street, New York, N.Y.
при 24-ій вулиці між 7-ою та 8-ою Евеню

ЮВІЛЕЙНУ АКАДЕМІЮ

ПРИСВЯЧЕНУ

50-им Роковинам Листопадового Чину і повстанню УГА

В ПРОГРАМІ:
Відкриття. Апель Поляглим. Д-р Іван Козак — Промова. Сольоспів — Галина Андреадіс — контральто, при акомпаньяменті І. Соневицького. Деклямація — М. Пришляк. Хор „Думка" — диригент Олександер Берник, при фортепіяні — Х. Зубрицька.

В НЕДІЛЮ, 3-го ЛИСТОПАДА 1968 Р. в ГОДИНІ 12-ій ВПОЛУДНЕ
буде відправлена

Торжественна Служба Божа в церкві св. Юра
при 7-ій вулиці в Ню Йорку
По Службі Божій — ПАНАХИДА ЗА ПОЛЯГЛИХ ГЕРОЇВ
Співають:
Хор ім. Митрополита А. Шептицького — Хор „Думка"

В СУБОТУ, 2-го ЛИСТОПАДА 1968 Р. в ГОДИНІ 7-ій ВЕЧОРОМ
в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ в НЮ ЙОРКУ

Товариська Зустріч
БУВШИХ ВОЯКІВ УКРАЇНСЬКИХ АРМІЙ З ГРОМАДЯНСТВОМ

Квитки вступу на Академію будуть в передпродажі в Українських Книгарнях в Ню Йорку. Для Молоді в одностроях вступ вільний. В дні 3-го листопада під Церквами і при вступі на Академію буде продавана відзнака — жетон, видана Ювілейним Комітетом. Ціна не менше 25 центів.

ПРОСИМО ВСЕ ГРОМАДЯНСТВО ВЗЯТИ ЧИСЛЕННУ УЧАСТЬ В БОГОСЛУЖЕННЯХ І У СВЯТОЧНИХ ІМПРЕЗАХ З НАГОДИ ЗОЛОТОГО ЮВІЛЕЮ ПЕРШОГО ЛИСТОПАДА 1918 РОКУ.

Paid Pol. Ad.

ТИМ РАЗОМ ГОЛОСУЙТЕ ТАК, НАЧЕ Б ЦІЛИЙ СВІТ ВІД ЦЬОГО ЗАЛЕЖАВ

Наше суспільство працювало тяжко довгі роки над встановленням своїх громад, будуванням своїх домів і церков та над вихованням своїх родин, забезпечуючи тим характер і силу Америки. Тепер наше суспільство бажає зберегти цей тяжко запрацьований здобуток. Воно бажає також скористати з овочів свого тяжкого труду та жити в почуванні безпеки в своєму сусідстві та своїх домах.

РИЧАРД НІКСОН вирішив зберегти це все; він допильнує того, щоб кожний американець, без огляду на походження, міг жити в атмосфері миру, добробуту та безпеки.

РИЧАРД НІКСОН вирішив захищати нашу державу перед комуністами та іншими ворогами, які стараються розділити нашу націю та підмінувати її інституції свободи.

РИЧАРД НІКСОН все піддержував принципи самовизначення для всіх народів.

РИЧАРД НІКСОН вирішив довести до гонорового закінчення війни у В'єтнамі так, як свого часу Президент Айзенгавер закінчив війну в Кореї.

В дні виборів,

у вівторок, 5-го листопада,

голосуйте за

РИЧАРДА М.
НІКСОНА
й
СПІРА Т.
ЕҐНЮ!

United Citizens for Nixon-Agnew
Nationalities Division
Willard Hotel
Washington, D.C.

НЕОНАЦИСТСЬКА ПАРТІЯ В ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ ВТРАЧАЄ популярність. Офіційно звана Націонал-демократична, насправді скрайня права партія, осягнула в самоуправних виборах в автономних провінціях Гессе і Заарщині мало більше понад 5% всіх відданих голосів.

Капеля Бандуристів
ім. Тараса Шевченка

ділиться з Громадянством сумною вісткою
про несподівану втрату
Дорогого нам молодого бандуриста

ОЛЕГА БОБЯКА

який згинув в автомобілевій катастрофі
в суботу, 19-го жовтня 1968 р.

Висловлюємо наше глибоке співчуття
Родині й Друзям Покійного.

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що 24-го жовтня 1968 року в Ню Йорку, відійшла
у Вічність по довгій і важкій недузі
на 51-му році життя
наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА і БАБУНЯ

бл. п.
ЄВГЕНІЯ ВАСИЛЬКЕВИЧ

ПАНАХИДА — в суботу, 26-го жовтня ц. р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми при 129 East 7th St., Ню Йорк, Н. Й.

ПОХОРОН в понеділок, 28-го жовтня 1968 р. о год. 9-ій ранку з похоронного заведення до церкви св. Юра, а звідти на цвинтар Cypress Hill.

В глибокому смутку:
ДМИТРО — муж
ЯРОСЛАВ і ЕМІЛІЯ — син з дружиною
РОМАН і ХРИСТЯ — внуки
ЯНІНА ШУМІЛЕР — сестра з родиною
ЯРОСЛАВ РУБЛЬОВСЬКИЙ — кузин
Ближча і дальша Родина в Україні

Замість поминок по моєму Незабутньому Мужеві
св. п. ГРИГОРІЄВІ САЛЮКОВІ
складаю 50.00 долярів
на Дар Українському Воєнному Інвалідові.
КЛАВДІЯ САЛЮК

Замість квітів на могилу
св. п. ВОЛОДИМИРА БАРАНЕЦЬКОГО
склали 10 дол.
на Фонд Катедри Українознавчих Студій
Тадій і Марія та Осип ЗАЛЕСЬКІ

Замість квітів на могилу Хресного Батька
св. п. ВОЛОДИМИРА БАРАНЕЦЬКОГО
склала 20.00 долярів
на Український Університет у Римі
Лідія СТАСЮК з мужем Маркіяном

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов несподівано від нас у Вічність
наш Найдорожчий та Невіджалуваний
МУЖ, ТАТО та ДІДУНЬО

сл. п.
Радник ІВОН ГОЛУБОВИЧ

Смутком прибиті складаємо найщирішу подяку Всім тим, що допомогли нам та потішили нас в найбільш болючі хвилини нашого горя.

Передовсім дякуємо Всечеснішим Отцям: о. Богданові Остаповичеві з Торонта за уділення Останніх Тайн та щирі молитви. Як рівнож о. прелатові І. Стахові з Ню Гейвен за вислови співчуття, похоронні відправи, прощальні слова та розради у нашому безмежному горю.

Щира дяка проф. д-рові Т. Мацькові, за поміч в останніх хвилинах життя, як рівнож панству О. І. Кобзирам за поміч та розради.

Нашим Приятелям — панству Б. і М. Полянським за указання багато серця і помочі у перших хвилинах нашого горя, як рівнож родині І. Л. Турянським та р. Л. Г. Гураль (з Нюарку).

Зокрема щиро дякуємо Родині, яка не жаліючи труду прибула з далека, щоб відпровадити на місце Вічного Спочинку Покійного — мґр. О. Гукові (з Клівленду), дир. В. Чорнодольському та Родині, як рівнож — д-рові Я. Шавяк (з Балтіморе).

Щира дяка д-рові М. М. Снігуровичам, а зокрема д-рові Снігуровичеві — приятелеві нашого Покійного, за теплі та зворушливі прощальні слова після Панахиди та на тризні, як великої услуги та всеготовости помочі нам. Мґр. О. Микитей за поміч і поради в перших хвилинах нашого горя.

Наша подяка Всім Тим, що жертвували на Служби Божі, квіти за Покійного, та на народні цілі, як також Тим, що своєю участю в Панахиді та похороні віддали Йому останню прислугу. Всім Тим, які писемно, телефонічно чи особисто зложили свої співчуття та слова потіхи — щира подяка.

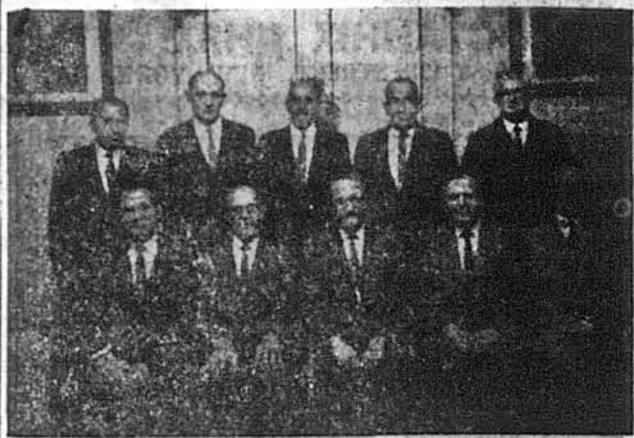
Дякуємо ВП. Панам, що несли домовину.

Рівнож складаємо щиру подяку ВП. п. М. Мафрів, п. М. Б. Івановим та п. В. Рондякові за влаштування поминок після похорону.

Всім щире Спасибіг! Нехай Бог благословить Вас Своїми ласками.

МАРІЯ ГОЛУБОВИЧ — дружина
ЛЯРІСА та ДМИТРО ПЕНЦАК — донька і зять
РОКСОЛЯНА, РОСТИСЛАВ, ОРЕСТ та
АДРІЯН ПЕНЦАК — внуки

Окружні Збори Відділів УНС

ОКРУЖНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС У ПАССЕЙКУ
Сидять (зліва): Вол. Новицький, — гол. Окр. Комітету, Петро Головачук — орг. реф.; Петро Пуцило — гол. касир; ред. Петро Ямняк і п. Михайло Табачук. Стоять (зліва): В. Марущак — секретар Окр. Ком., Роман Шраменко, А. Зілінський, Іван Блиха — косир Окр. Ком. і І. Зварич.

Пассейк, Н. Дж. — Тут в Українському Народному Домі при Говп Але, в неділю 20-го жовтня ц. р. відбулись Окружні Збори Відділів Українського Народного Союзу, на які завітав головний касир дир. Петро Пуцило. Не було багато присутніх, бо в цьому часі відбувались на нашому терені інші імпрези. Збори відкрив п. Вол. Новицький, голова місцевого 42-го Відділу УНС ім. Т. Шевченка. Рекордовий секретар п. Марущак відчитав порядок і протокол із попередніх Окружних Зборів, який присутні прийняли до відома. Від Управи забрав слово п. В. Новицький і в своєму короткому слові ствердив, що на тутешньому терені існує 6 Відділів УНС та, на жаль, не всі вони проявляють належну діяльність. Організаційний референт п. Петро Головачук підтвердив те саме, але ствердив, що докладається всіх зусиль, щоб здобувати нових членів для УНС, як одинокої нашої тут остої. На вузшому терені округи є 4 відділи: один в Петерзоні, один у Кліфтоні два у Пассейку, а ще два подальше. Але якоїсь більшої їх діяльности та співпраці не видно. Тому п. Зілинський з Петерзону, відділу 64-го, висунув ідею, щоб всі ці Відділи злучити в один, вибрати одного організаційного референта, йому, очевидно, добре заплатити й в цей спосіб пожвавити працю. Знову представник 97 Відділу підніс, що ці, яким кінчається забезпечення, повинні його продовжити взявши нові ґрамоти. Дир. Петро Пуцило звернув увагу, що УНСоюзові грозить відхід 4,000 таких членів, що їм кінчається поліса, а праця у напрямі 100,000 членів посувається дуже поволі. УНС веде дуже інтенсивну працю, і то в різних напрямках, щоб членам дати як найкраще забезпечення, а щодо платні секретарів, то ніяка компанія не платить так добре, як саме УНС. Окружних Організаторів дуже важко підібрати, бо такі мусять володіти українською і англійською мовами. Ширше над організаційними недоліками спинився п. Роман Шраменко й наполягав на тому, що цьому треба б якось зарадити. Нав'язуючи до слів п. Р. Шраменка, автор тих рядків бачить вихід в тому, щоб українська молодь опанувала рідну мову, зацікавилась нашими справами й тим самим втягнулася в рідну працю. На поставлені питання дир. П. Пуциловi, він дав відповідь і порушив багато інших справ, якими занимається УНС, щоб його члени могли користати з якнайкращих умовин. Відносно запиту щодо об'єднання Союзів п. Пуцило підмітив добру волю і намагання УНС в цім напрямі. Збори проходили в діловій атмосфері й залишили по собі добре враження. Присутні вітали на своєму терені вперше гол. касира дир. Петра Пуцила. По двогодинній нараді, присутні зійшли у столову, де пані: Яцишин та І. Петрик приймали їх перекускою та зроблено світлину, яка залишиться пам'яткою цих зборів.

(пяк)

Трентон, Брістоль приготовляються до відзначення 75-річчя „Свободи"

Трентон, Н. Дж. — Дня 12 жовтня 1968 р. Відділи УНСоюзу 245-ий з Трентону, Н. Дж. і 362-ий з Брістолю, Па., відбули наради відносно відзначення 75-річчя „Свободи". Наради відбулися в Українському Горожанському Клюбі в Брістолю, Па. Відкрив їх п. Федір Петрик, секретар 362-го Відділу і як господар Дому. У нарадах взяли участь: від 245-го Від., — п. Осип Гоянюк голова, Петро Булат заступник голови, Михайло Мартиненко секретар і Микола Косович рекордовий секретар. Від 362-го Відділу: пп. М. Осередчук голова, Федір Петрик секретар, М. Бойчук і Н. Філліпс члени Управи. Нарадами проводив Осип Гоянюк предсідник 245-го Від. і заступник голови Округи Філядельфія. Присутні схвалили одноголосно відзначити ювілей у 75-річчя „Свободи" Ювілейним Бенкетом в неділю, 10-го листопада 1968 р. о год. 5-ій вечером в авдиторії Української Православної парафії Св. Тройці, при 824 Аделайне вул. у Трентоні, Н. Дж., запросити на цей Бенкет парохів усіх чотирьох українських парафій, Головний Уряд УНС, голову Комітету Філядельфійської Округи Відділів УНС, генерала Шандрука, письменника Миколу Понеділка та усі організації і товариства м. Трентону і Брістолю і редактора „Свободи". Програма Ювілейного Бенкету складатиметься з двох частин: 1. Прийняття, під час якого будуть представлені гості, виголошені привіти та доповідь редактора „Свободи". 2.) Мистецькі виступи, оркестра і хор Осередку СУМА ім. полк. Є. Коновальця в Трентоні, танцювальна група 362-го Відділу УНС і Квартет пань Сухенко з Брістолю, Па., виступ письменника Миколи Понеділка і ін.

На закінчення нарад обрано Ювілейний Комітет, до якого ввійшли: пп. Осип Ґоянюк — голова, Федір Петрик — заступник голови і референт мистецької програми, Михайло Мартиненко, Петро Булат, і Микола Косович — керівники влаштування бенкету. Запрошується усіх членів Відділів УНСоюзу, українські організації і товариства та все українське громадянство взяти участь у цій небуденній імпрезі. Квитки вступу можна набути у п. М. Мартиненко 994 Lamberton St., п. Петро Булат, 146 Lehigh Ave., п. М. Косович, 706 Second St., п. Осип Гоянюк, 890 Lamberton St. — усі Трентон, Н.Дж. П. Федір Петрик — Grieb Ave., Edgele-Levittown, Pa.

Осип Гоянюк
Голова Ювілейного Комітету

Що писала „Свобода" 50 років тому

(Закінчення зі стор. 2-ій)

сько - польська „опіка". Нині жисмо очікуванням бажаної хвилі повороту. Чекаємо, бажаючи не відпочинку, тільки праці, хотяй би тяжкої праці, про яку мріяли покоління наших предків, а се праці у вільній Україні...

... Історія України лишила нам в спадщині не тільки славні традиції, але і много блудів. Час нині попрацювати над тим, аби позбутися сеї спадщини: час великий, аби бути свідомими сього, як дорогоцінним є той скарб, який здобуває наш нарід за морем, в калужах крови; час знати про се, яка велика відвічальність спадає на кожного українця, котрий діждався хвилі воскресення України. Тут на еміґрації, в Амерцці, ми мусимо ще здобути собі національну карність, якої нам все бракувало. Насамперед повинна конечно щезнути всяка братовбийча боротьба між нами. Нехай на місце братовбийчої боротьби запанує між українцями в Америцi щира любов одних до других... — Андрій Бланцук".

СТАРША ДОНЬКА ПРЕЗИДЕНТА НАРОДИЛА ДОНЕЧКУ

Вашинґтон. — Старша донька президента Джансона Линда Бирд Бобб 24-го жовтня від'їхала до шпиталю, де 25-го жовтня, одну мінуту по 12-ій годині вночі народила донечку, що важить 7 фунтів. І мати й дитина здорові. Чоловік пані Линди капітан ф л ь о т и Чарлз Бобб знаходяться на фронті у В'єтнамі.

СПОРТ

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

„Тризуб", Філядельфія — „Астрос", Фал Рівер, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліги відбудуться в неділю, 27 жовтня о год. 2.30 по полудні на грищі Едісон при 29-ій і Кембрія вулицях у Філядельфії.

Збори Відділів УНС

СУБОТА,
26-го ЖОВТНЯ 1968 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Збори Т-ва Зоря — 69 Відд., о год. 7-ій веч. в домівці ч. 33 East 7th Street. Порситься членів прибути і вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

НЕДІЛЯ,
27-го ЖОВТНЯ 1968 р.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Трикварталні збори Т-ва Зап. Січ — 206 Відд. о год. 12:30 по пол. в парафіяльній залі, 74 Гаррис Аве. Проситься чл. прибути. Зараз по зборах відбудуться Окружні Збори Відділів УНСоюзу, на яких буде присутній гол. касир УНС **Петро Пуцило**. Проситься всіх членів взяти участь в зборах. — Управа.

СУБОТА,
9 ЛИСТОПАДА 1968 р.

ШИКАГО, Ілл. Збори Б-ва св. ап. Петра і Павла — 220 Відд. о год. 7-ій веч. в Союзовому Домі, 1915 Вест 51 вул. Проситься чл. вирівняти чл. вкладки на зборах. — Управа.